

Súd: Okresný súd Rožňava
Spisová značka: 1Csp/104/2023
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7623203273
Dátum vydania rozhodnutia: 22. 03. 2024
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Silvia Majerníková
ECLI: ECLI:SK:OSRV:2024:7623203273.5

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Rožňava sudkyňou JUDr. Silviou Majerníkovou v spore žalobcu: BENCONT COLLECTION, a.s., so sídlom Vajnorská 100/A, 83 104 Bratislava, IČO: 47 967 692, zastúpeného KOVAL & spol., advokátska kancelária, s.r.o., so sídlom Komenského 3, 974 01 Banská Bystrica, IČO: 36 648 892, proti žalovaným: v 1. rade A. B., nar. X.X.XXXX, zastúpená: LEGAL IURIS - advokátska kancelária, s.r.o., so sídlom Tehelná 11, 048 01 Rožňava, IČO: 47 242 795, v 2. rade C. B., nar. XX.X.XXXX, obaja trvale bytom D. XX, XXX XX E. F., o zaplatenie sumy 15.676,40 Eur s príslušenstvom, takto

rozhodol:

- Žalobu voči žalovanej v 1. rade zamieťa.
- Žalovaná v 1. rade má nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 %.

odôvodnenie:

1. Žalobca sa žalobou doručanou Okresnému súd Spišská Nová Ves a dňa 8.9.2023 postúpenému tunajšiemu súdu domáhal voči žalovaným zaplatenia istiny vo výške 15.676,40 Eur, zmluvných úrokov vo výške 7.654,21 Eur, zákonných úrokov z omeškania vo výške 5 % ročne zo sumy 15.676,40 Eur od 2.2.2017 do zaplatenia a náhrady trov konania. Žalobu odôvodnil, tým, že dňa 10.10.2017 uzavrela Poštová banka, a.s., so sídlom Dvořákovo nábřežie 4, 811 02 Bratislava, IČO: 31 340 890 ako postupca a žalobca ako postupník Zmluvu o postúpení pohľadávok, na základe ktorej žalobca nadobudol pohľadávku zo Zmluvy o splátkovom úvere č. 5839104888 spolu s jej príslušenstvom. Právny predchodca žalobcu ako veriteľ a žalovaní ako dlžník a/alebo spoludlžník uzavreli dňa 6.7.2011 Zmluvu o splátkovom úvere č. 5839104888, predmetom ktorej bolo poskytnutie peňažných prostriedkov zo strany právneho predchodcu žalobcu v celkovej výške 17.000,- Eur v prospech žalovaných. Žalovaní sa v zmluve zaviazali vrátiť poskytnuté peňažné prostriedky v dohodnutej lehote, ako aj zaplatiť dohodnuté úroky podľa zmluvy. Právny predchodca žalobcu si svoje zmluvné povinnosti vyplývajúce mu z platne uzavretej zmluvy splnil riadne a včas a žalovaným dňa 6.7.2011 pri platne uzavretej zmluve poskytol prevodom na účet finančné prostriedky vo výške 17.000,- Eur. V dobe od uzatvorenia zmluvy žalovaní splatili záväzok len čiastočne, pričom jednotlivé platby a spôsob ich započítania sú uvedené vo výpise z úveru. Vzhľadom na skutočnosť, že žalovaní svoje zmluvné povinnosti vyplývajúce im zo zmluvy riadne a včas nesplnili, právny predchodca žalobcu po predchádzajúcej výzve v zmysle § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka, vyhlásil predčasnú splatnosť úveru ku dňu 3.2.2014. Výzva na úhradu dlžnej (Oznámenie o vyhlásení mimoriadnej splatnosti) sumy je písomnou výzvou banky v zmysle ust. § 92 ods. 8 zákona č. 483/2001 Z. z. o bankách. Žalovaní si ani napriek výzve zo strany žalobcu svoj záväzok do dnešného dňa nesplnili. Žalobca umožnil žalovaným splácať úver v mesačných splátkach. Medzi žalobcom a žalovanými bolo dňa 14.4.2014 dojednané uznanie dlhu, uzatvorené v zmysle § 558 zákona č. 40/1964/ Zb. Občianskeho zákonníka, súčasťou ktorého je vyhlásenie žalovaných, ktorí záväzok voči veriteľovi v celom rozsahu uznali čo do jeho výšky, ako aj do právneho dôvodu. V zmysle Obchodných podmienok, ak sa úver stane predčasne splatným, žalobca je naďalej oprávnený úročiť nesplatenú istinu

úveru úrokom dojednaným v zmluve. Zmluvnými stranami bola dojednaná úroková sadzba vo výške 5 % ročne. Žalobca si uplatňuje aj príslušné zákonné úroky z omeškania vo výške 5 % ročne. Vzhľadom na vyššie uvedené skutočnosti v súlade s Produktovými obchodnými podmienkami pre hypotekárne a splátkové úvery, vznikol žalobcovi nárok na dohodnuté zmluvné úroky a aj na úroky z omeškania, vyplývajúce zo zákona. V súlade s výpisom z úveru sa žalobca domáha zaplatenia sumy vo výške 23.330,61 Eur pozostávajúcej z nezaplatennej časti dlžnej istiny vo výške 15.676,40 Eur a z príslušenstva v podobe nezaplatených zmluvných úrokov vo výške 7.654,21 Eur, t.j. v sume zodpovedajúcej výške akú by pri riadnom plnení povinností žalovaní zaplatili ako cenu peňazí po odpočítaní úhrad. Žalobca si od žalovaných zároveň nárokuje úhradu zákonného úroku z omeškania vo výške 5 % ročne od dátumu poslednej platby vykonanej žalovanými. Celková čiastka spojená s úverom (suma, ktorú majú žalovaní zaplatiť) predstavuje sumu vo výške 29.751,86 Eur, z toho suma poskytnutej istiny (výška úveru) predstavuje sumu vo výške 17.000,- Eur, z ktorej žalovaní uhradili sumu 1.323,60 Eur, a suma zmluvných úrokov vo výške 12.751,86 Eur, z ktorej žalovaní uhradili sumu 5.097,65 Eur.

2. Okresný súd Spišská Nová Ves vydal dňa 19.7.2023 vo veci platobný rozkaz č. k. 8Csp/93/2023-57, ktorým obom žalovaným uložil povinnosť zaplatiť žalobcovi istinu 15.676,40 Eur, zmluvný úrok 7.654,21 Eur, úrok z omeškania vo výške 5 % ročne zo sumy 15.676,40 Eur od 2.2.2017 do zaplatenia alebo podať odpor voči platobnému rozkazu. Keďže žalovaný v 2. rade voči platobnému rozkazu nepodal odpor, platobný rozkaz vo vzťahu k nemu nadobudol právoplatnosť a preto predmetom tohto sporu zostal len nárok voči žalovanej v 1. rade.

3. Proti vyššie uvedenému platobnému rozkazu podala žalovaná v 1. rade odpor zo dňa 26.7.2023, v ktorom vzniesla námietku „res iudicata“, nakoľko o danej veci rozhodol rozhodcovský Stály rozhodcovský súd zriadený pri Rozhodcovskej a mediačnej so sídlom Dunajská 15 v Bratislave, IČO: 45 744 581, spis. zn. IA-A/1214/0157 dňa 1.3.2016, ktorý nadobudlo právoplatnosť 10.10.2016 a vykonateľnosť dňa 14.10.2016. V ďalšom žalovaná v 1. rade považovala postúpenie za absolútne neplatné, nakoľko § 525 ods. 1 Občianskeho zákonníka zakazuje postúpiť okrem iného také pohľadávky, ktorých obsah by sa zmenou veriteľa zmenil. Pohľadávky banky voči svojim klientom treba považovať práve za takýto druh pohľadávok. Postúpením pohľadávky na inú osobu, ktorá týmto požiadavkám nepodlieha, sa tak podstatným spôsobom mení obsah právneho vzťahu medzi veriteľom - postupníkom a dlžníkom v porovnaní so vzťahom medzi veriteľom - postupcom a dlžníkom. Preto treba principiálne vychádzať z toho, že ustanovenie § 525 ods. 1 Občianskeho zákonníka bráni postupovaniu pohľadávok z takých právnych vzťahov, v ktorých je veriteľ povinný zo zákona zachovávať mlčanlivosť o záležitostiach dlžníka. Podľa judikatúry súdov ak určitá pohľadávka nie je postúpiteľná (postúpenie je objektívne neprípustné, zakázané), potom jej „postúpenie“ je svojím obsahom a účelom v priamom rozpore so zákonom a je neplatné v zmysle § 39 OZ, a to nielen medzi stranami zmluvy o postúpení, ale aj voči dlžníkovi. Kým teda v iných prípadoch neplatnosti zmluvy o postúpení (napr. kvôli nedostatočnej identifikácii pohľadávky) sa účinky tejto neplatnosti prejavia len medzi postupcom a postupníkom, no voči dlžníkovi je takéto postúpenie podľa § 526 ods. 2 OZ účinné, ak mu ho oznámi postupca, v prípadoch uvedených v § 525 OZ ani prípadné oznámenie postupcu v zmysle § 526 OZ nemá voči dlžníkovi žiadne účinky. Dlžník teda nie je povinný plniť postupníkovi bez toho, aby bol oprávnený domáhať sa preukázania zmluvy o postúpení. (Krajský súd Trnava Spisová značka: 23Co/I 10/2016 zo dňa 16. 05. 2016) Predčasné zosplatenie úveru predstavuje výrazný zásah do práv a povinností dlžníka, najmä zakladá jeho povinnosť vrátiť celý poskytnutý úver aj s príslušenstvom, preto je nevyhnutné, aby veriteľ jednoznačne a spoľahlivo preukázal, že boli splnené dohodnuté podmienky predčasného zosplatenia úveru. V zmysle ustálenej judikatúry rovnako platí, že ak dodávateľ poskytuje úvery bez dôsledného posúdenia bonity spotrebiteľa, následne ich zospláťuje a od sociálne slabých a nemajetných spotrebiteľov ich uplatňuje na súde s úrokmami, poplatkami a sankciami s navýšením o nezanedbateľné právnické trovy za celé pôvodne dohodnuté úverové obdobie, ide o výkon práva v rozpore s dobrými mravmi a takémuto uplatňovaniu súd odmietne poskytnúť ochranu (§ 3 ods. 1 OZ). (rozhodnutie Krajského súdu v Trnave spis. zn. 24 Co/116/2013 zo dňa 19.06.2013) Žalobca túto svoju povinnosť nesplnil, keď žiadnym spôsobom v konám nepreukázal, že žalovaný bol v omeškám s úhradou mesačných splátok. Žalobca súdu predložil iba listiny preukazujúce oznámenie o vyhlásení mimoriadnej splatnosti úveru a oznámenie o postúpení pohľadávky, z ktorých však žiadnym spôsobom nevyplýva, že boli splnené dohodnuté podmienky predčasného zosplatenia úveru v zmysle Všeobecných obchodných podmienok. Navyše v danom prípade neexistuje právny základ nároku, ktorý žiada žalobca uhradiť, nakoľko je nárok žalobcu premlčaný. Žaloba bola doručená po uplynutí všeobecnej trojročnej premlčacej lehoty a vzhľadom na námietku premlčania je potrebné aby súd nárok

žalobcu zamietol v celom rozsahu Rovnako žalovaná namietala rozpor medzi sumou uvedenou v žalobe a sumou deklarovanou Poštová banka, a. s.

Vzhľadom na vyššie uvedené sa žalovaná s nárokom žalobcu považuje nárok v celom rozsahu za nedôvodný, žalobu navrhla zamietnuť v celom rozsahu a priznať jej trovy konania vo výške 100 %.

4. Žalobca vo vyjadrení k odporu zo dňa 11.9.2023 k námietke res iudicata uviedol, že rozhodcovský súd síce v danej veci rozhodol, avšak uvedený rozhodcovský rozsudok nie je spôsobilým exekučným titulom, keďže rozhodcovská doložka obsiahnutá, ktorá mala založiť právomoc rozhodcovského súdu je neplatná a v dôsledku toho nemohlo byť vydané poverenie na vykonanie exekúcie. K tomu citoval uznesenie NS SR zo dňa 29.1.2015, sp. zn. 3Cdo/27/2011. Zdôvodnenie údajnej neplatnosti zmluvy o postúpení pohľadávky žalovanej v 1. rade považoval za právne neudržateľné. Právny predchodca žalobcu listom zo dňa 17.1.2024 upozornil žalovaných v zmysle § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka, že dlh voči právnomu predchodcovi vyplývajúci zo zmluvy o úvere je viac ako 3 mesiace po lehote splatnosti s tým, že právny predchodca žalobcu je oprávnený poskytnutý úver vyhlásiť predčasne za splatný. Následne právny predchodca žalobcu vyhlásil úver za predčasne splatný, a to listom zo dňa 3.2.2014, ktorý bol doručený tak žalovanému 1/, ako aj žalovanému 2/. V zmysle § 92 ods. 8 zákona o bankách môže byť predmetom postúpenia iba pohľadávka, ktorá je už splatná, a to za predpokladu predchádzajúcej výzvy banky a skutočnosti, že klient banky je napriek písomnej výzve nepretržite dlhšie ako 90 kalendárnych dní v omeškaní. Právny predchodca žalobcu listami zo dňa 3.2.2014 označenými ako „Výzva na úhradu dlžnej sumy“ oznámil žalovaným, že úver sa stal ku dňu 3.2.2014 predčasne splatný, a týmito listami, zároveň žalovaných vyzval na úhradu dlžnej sumy v lehote najneskôr do 10 kalendárnych dní od doručenia predmetnej výzvy. Žalobca mal za to, že výzvu na úhradu dlžnej sumy zo dňa 3.2.2014 je potrebné považovať za výzvu v zmysle § 92 ods. 8 zákona o bankách. Zákon o bankách ako ani žiadny iný právny predpis nevyžaduje, že výzva banky, v zmysle § 92 ods. 8 zákona o bankách, pred postúpením pohľadávky na nebankový subjekt, musí byť doručovaná dlžníkovi na osobitnej listine a nemôže byť obsiahnutá napríklad v liste, ktorým banka dlžníkovi oznámi predčasnú splatnosť úveru, v tomto prípade v listoch zo dňa 3.2.2014. Z uvedeného je teda nepochybné, že žalobca má v danom spore aktívnu vecnú legitímáciu. Právny predchodca žalobcu si taktiež s odbornou starostlivosťou splnil aj povinnosť skúmať schopnosť žalovaných splácať poskytnutý úver. Za týmto účelom predložil report zo sociálnej poisťovne, ktorý si vyžiadal právny predchodca žalobcu, ako aj výpis zo spoločného registra bankových informácií, v ktorom sú podrobné informácie o finančnej situácii žalovaných. Navyše žalovaní v zmluve o úvere sami deklarovali výšku svojich príjmov, ktoré postačovali na úhradu nie len úhrady splátky, ale aj na zabezpečenie základných životných potrieb. Žalovaná v 1. rade vzniesla námietku premlčania, a to z dôvodu, že došlo k uplynutiu všeobecnej 3- ročnej premlčanej doby, opomína však skutočnosť, že tak žalovaní svoju pohľadávku ešte voči právnomu predchodcovi žalobcu písomne uznali, a to uznaním dlhu zo dňa 14.4.2014.

5. Žalovaná v 1. rade vo vyjadrení zo dňa 6.10.2023 zotrvala na tom, že vec je právoplatne skončená a to, že rozsudok nie je spôsobilým exekučným titulom sa mal žalobca prejudiciálne domáhať zrušením predmetného rozhodcovského rozsudku na miestne a vecne príslušnom súde. Podľa nej žalobca nepreukázal doručenie výzvy veriteľa ako predchodcu žalobcu žalovanej, že dlžník je viac ako tri mesiace po lehote splatnosti. Tým pádom neboli splnené náležitosti § 92 ods. 8 zákona o bankách v platnom znení. Jedná sa o to, že žalovaná bola spotrebiteľom a ako tvrdí žalobca, tak listiny ku dňu 3.2.2014 ako Výzva na úhradu dlžnej sumy a následne v ten istý deň 3.2.2014 Oznámenie o zosplatnení dlhu sú irelevantné, keďže v spise absentujú doručky o prevzatí týchto listín žalovanou. Žalobca ani nepreukázal platné postúpenie pohľadávky na svoju osobu od jeho predchodcu. K premlčaniu vzniesla žalovaná námietku premlčania, nakoľko sa na ňu ako spotrebiteľa vzťahuje všeobecná trojročná premlčacia doba v zmysle § 101 OZ. To, že žalovaná podpísala údajne uznanie dlhu, o ktorom nemá vedomosť je irelevantné, nakoľko je to absolútne neplatný právny úkon v zmysle kogentných ustanovení § 37, § 54 a § 574 ods. 2 a nasl. OZ, ktoré súd skúma „ex offio“ po vznesení námietky premlčania, čo dôvodil judikatúrou NS SR.

6. Na prejednanie veci súd nariadil pojednávanie v zmysle § 297 Civilného sporového poriadku, na ktorom sa nezúčastnil žalobca a jeho právny zástupca, u ktorých doručenie predvolania na pojednávanie je riadne a včas vykázané dňa 8.2.2024 a ktorí svoju neprítomnosť na pojednávaní vopred ospravedlnili podaním doručeným súdu dňa 11.3.2024. Právny zástupca žalovanej v 1. rade zotrval trvá na tom, že sú dané procesné preukážky na rozhodnutie vo veci samej. Mal za to, že neboli splnené všetky podmienky kogentných ustanovení zákona o bankách, a to § 92 ods. 8, v súvislosti s čím poukázal na

rozhodnutie NS SR 4Cdo/162/2020, ako aj na ustálenú rozhodovaciu prax najvyšších súdnych autorít, napr. rozhodnutia NS SR sp. zn. 7Cdo/26/2017 a 1Obdo/92/2018. Čo sa týka argumentu uznania dlhu uviedol, že žalovaná v 1. rade ani žalovaný v 2. rade nepodpisovali žiadne uznanie dlhu. Keby to podpísali, tak bolo by to neplatné, lebo nemalo náležitosti v zmysle kogentných ustanovení o uznaní dlhu. Zotrvával na zamietnutí žaloby v celom rozsahu a priznaní im náhrady trov konania.

7. Súd vykonal dokazovanie oboznámením sa s predloženými listinnými dôkazmi, a to najmä žalobou, aktuálnym výpisom úveru (rub čl.6-8), obchodnými podmienkami (rub čl.9-10), Zmluvou o úvere zo dňa 6.7.2011 (rub čl.44-45), všeobecnými obchodnými podmienkami (rub čl.19-41), Zmluvou o postúpení pohľadávok zo dňa 10.10.2017 (čl.12-17), oznámeniami o postúpení pohľadávok (čl.11), Uznaniami dlhu zo dňa 14.4.2014 (rub čl.18-19), Upozorneniami – výzvami na splatenie dlžnej časti úveru zo dňa 16.1.2014 (čl.131-132) s podacím hárkom (čl.124), Výzvami na úhradu dlžnej sumy zo dňa 3.2.2014 (rub čl.41-42) s doručenkami (rub čl.8-9), Výzvami na zaplatenie zo dňa 27.9.2022 (rub čl.45-46), platobným rozkazom č. k. 8Csp/93/2023-57 zo dňa 19.7.2023 (čl.57), odporom voči platobnému rozkazu (č.61-62), Rozhodcovským rozsudkom sp. zn. IA-A/1214/0157 zo dňa 1.3.2016 (čl.65-74), odpoveďou MS SR (čl.80-83), vyjadrením k odporu (čl.94-95), reportom zo SRBI (čl.98-117), preberacím protokol (rub čl. 117), kópiou občianskych preukazov (čl.118), výpisom z účtu v SLSP a.s.(rub čl. 118-119), súhlasmi s overením v SRBI (rub čl.119-120), reportom zo SP (čl.125), a zistil nasledovný skutkový stav:

8. Poštová banka a.s. uzatvorila so žalovanými dňa 6.7.2011 písomnú zmluvu o úvere lepšia splátka. V časti 3 bod 3.1 zmluvy boli uvedené základné parametre úveru nasledovne: výška úveru 17.000,- Eur, výška mesačnej splátky 258,24 EUR, výška úrokovej sadzby 11,90 %, RPMN banka 13,31 %, priemerná RPMN 12,52 %, celková výška nákladov 12.751,86 Eur, dátum prvej splátky 15.8.2011, dátum ďalšej splátky k 15. dňu v mesiaci, dátum konečnej splatnosti úveru 15.7.2021, počet mesačných splátok 120. V bode 2.3 zmluvy je uvedené, že banka poskytla úver predovšetkým na splatenie predchádzajúcich záväzkov.

9. Žalobca výzvami na splatenie dlžnej časti úveru zo dňa 16.1.2014 upozornil žalovaných, že ku dňu 16.1.2014 je pohľadávka banky z predmetnej zmluvy viac ako 3 mesiace po lehote splatnosti vo výške 1.760,91 Eur a vyzval ich na jej úhradu v lehote 15 dní. Súčasne boli žalovaní upozorení na možnosť predčasného zosplatenia úveru. Predmetná výzva bola žalovaným zaslaná dňa 17.1.2014.

10. Výzvami na úhradu dlžnej sumy zo dňa 3.2.2014 právny predchodca žalobcu oznámil žalovaným zosplatenie celého úveru a vyzval ich na jeho úhradu. Predmetná výzva bola žalovanej v 1. rade doručená dňa 7.2.2014 a žalovanému v 2. rade dňa 6.2.2014.

11. Z Uznania dlhu z 14.4.2014 bolo zistené, že obaja žalovaní na samostatných listinách uznali dlh voči právnenému predchodcovi žalobcu vyplývajúci zo Zmluvy o úvere č. 5839104888 vo výške 16.731,90 Eur, ktorý sa stal splatným dňa 3.2.2014. Obaja uznali dlh čo do dôvodu a výšky a zároveň sa zaviazali dlh v celom rozsahu splatiť, a to aj zmluvnými úrokmi z istiny vo výške 11,90 % p.a. odo dňa uznania dlhu do zaplatenia a úroky z omeškania z istiny vo výške 5,5 % p.a. odo dňa uznania dlhu do zaplatenia.

12. Zo Zmluvy o postúpení pohľadávok č. IV/2017 uzavretej 10.10.2017 medzi spoločnosťou Poštová banka, a.s. ako postupcom a spoločnosťou BENCONT COLLECTION, a.s. ako postupníkom vyplýva, že ňou mali byť v zmysle čl. III. bod 1 zmluvy postúpené pohľadávky špecifikované v Prílohe č. 1, a to so všetkým príslušenstvom. Označenú prílohu identifikujúcu, či predmetom postúpenia bola konkrétna pohľadávka voči žalovaným žalobca nepreukázal. V zmysle čl. XV. bod 1 zmluvy, táto nadobudla platnosť a účinnosť dňom jej podpísania obidvoma účastníkmi (t.j. 10.10.2017).

13. Na základe takto zisteného skutkového stavu súd právne uzatvára : Podľa § 497 Obchodného zákonníka, zmluvou o úvere sa zaväzuje veriteľ, že na požiadanie dlžníka poskytne v jeho prospech peňažné prostriedky do určitej sumy, a dlžník sa zaväzuje poskytnuté peňažné prostriedky vrátiť a zaplatiť úroky.

14. Podľa § 1 ods. 2 zákona č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov v znení účinnom v čase podpisu zmluvy (ďalej len zákon č. 258/2001 Z.z.), spotrebiteľským úverom na účely tohto zákona je dočasné poskytnutie peňažných prostriedkov

na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere vo forme pôžičky, úveru, odloženej platby alebo obdobnej finančnej pomoci poskytnutej veriteľom spotrebiteľovi.

15. Podľa § 1 ods. 8 zákona č. 129/2010 Z.z., ustanoveniami tohto zákona nie sú dotknuté ustanovenia Občianskeho zákonníka ani osobitných predpisov

16. Podľa § 9 ods. 1 zákona č. 129/2010/2001 Z.z., zmluva o spotrebiteľskom úvere musí mať písomnú formu. Každá zmluvná strana dostane najmenej jedno jej vyhotovenie v listinnej podobe alebo na inom trvanlivom médiu, ktoré je dostupné spotrebiteľovi.

17. Podľa § 52 ods. 1 až 4 zák. č. 40/1964 Zb. Občianskeho zákonníka v znení neskorších predpisov (ďalej len „OZ“), spotrebiteľskou zmluvou je každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom. (2) Ustanovenia o spotrebiteľských zmluvách, ako aj všetky iné ustanovenia upravujúce právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, použijú sa vždy, ak je to na prospech zmluvnej strany, ktorá je spotrebiteľom. Odlišné zmluvné dojednania alebo dohody, ktorých obsahom alebo účelom je obchádzanie tohto ustanovenia, sú neplatné. (3) Dodávateľ je osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy koná v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti. (4) Spotrebiteľ je fyzická osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy nekoná v rámci predmetu svojej obchodnej činnosti alebo inej podnikateľskej činnosti.

18. Podľa § 53 ods. 9 OZ, ak ide o plnenie zo spotrebiteľskej zmluvy, ktoré sa má vykonať v splátkach, môže dodávateľ uplatniť právo podľa § 565 najskôr po uplynutí troch mesiacov od omeškania so zaplatením splátky a keď súčasne upozornil spotrebiteľa v lehote nie kratšej ako 15 dní na uplatnenie tohto práva.

19. Podľa § 565 OZ, ak ide o plnenie v splátkach, môže veriteľ žiadať o zaplatenie celej pohľadávky pre nesplnenie niektorej splátky, len ak to bolo dohodnuté alebo v rozhodnutí určené. Toto právo však môže veriteľ použiť najneskôr do splatnosti najbližšie nasledujúcej splátky.

20. Podľa § 524 ods. 1 a 2 OZ, veriteľ môže svoju pohľadávku aj bez súhlasu dlžníka postúpiť písomnou zmluvou inému. S postúpenou pohľadávkou prechádza aj jej príslušenstvo a všetky práva s ňou spojené.

21. Podľa § 525 ods. 1 a 2 OZ, postúpiť nemožno pohľadávku, ktorá zaniká najneskôr smrťou veriteľa alebo ktorej obsah by sa zmenou veriteľa zmenil. Postúpiť nemožno ani pohľadávku, pokiaľ nemôže byť postihnutá výkonom rozhodnutia. Nemožno postúpiť pohľadávku, ak by postúpenie odporovalo zákonu alebo dohode s dlžníkom.

22. Medzi stranami sporu nebolo sporné, že medzi právnym predchodcom žalobcu a žalovanými došlo ku vzniku záväzkového vzťahu, v ktorom sa dve zmluvné strany dohodli navzájom si poskytnúť určité plnenia; právny predchodca žalobcu poskytnúť peňažné prostriedky a žalovaní poskytnuté finančné prostriedky vrátiť formou pravidelných mesačných splátok spolu s úrokmi a poplatkami. Žalovaných možno s určitosťou považovať za spotrebiteľa v zmysle § 2 písm. a) zákona č. 129/2010 Z.z., keďže pri uzatváraní a plnení zmluvy o poskytnutí spotrebiteľského úveru nekonal v rámci predmetu svojej obchodnej činnosti alebo inej podnikateľskej činnosti a na druhej strane právneho predchodcu žalobcu možno považovať za dodávateľa podľa § 2 písm. b) zákona č. 129/2010 Z.z., nakoľko pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy konal v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti. Z vyššie uvedeného dôvodu je teda potrebné pri posudzovaní predmetného právneho vzťahu brať na zreteľ všeobecnú úpravu spotrebiteľských zmlúv obsiahnutú v Občianskom zákonníku, úprava ktorých je obsiahnutá v ust. § 53 OZ a ktoré poskytujú výraznú ochranu pre spotrebiteľa, ako aj ustanovenia zákona o spotrebiteľských úveroch.

23. K námietke „res iudicata“ súd uvádza, že táto nie je dôvodná, pričom svoj názor odôvodňuje tým, že rozhodcovská doložka, na základe ktorej bol vydaný rozhodcovský rozsudok sp. zn. IA-A/1214/0157 zo dňa 1.3.2016 Stáleho rozhodcovského súdu zriadeného pri Rozhodcovská a mediačná so sídlom Dunajská 15 v Bratislave, uvedená v čl. 3.11 predmetnej zmluvy o úvere v spojení s čl. 10, časť II. všeobecných obchodných podmienok, je neprijateľnou zmluvnou podmienkou a teda ako taká je v zmysle § 53 ods. 5 OZ neplatnou. Okresným súdom Prešom bola v rozsudku zo dňa 25.6.2021 sp. zn. 20Csp/241/2020 rozhodcovská doložka v tomto istom znení v akom je uvedená v prejednávanej

spotrebiteľskej zmluve, vyhlásená za neprijateľnú zmluvu podmienku. Neplatnosť rozhodcovskej zmluvy, resp. doložky tak znamená, že rozhodcovský rozsudok v prerokovanej veci bol vydaný orgánom, ktorý na to nemal oprávnenie. To podľa dnes už ustálenej judikatúry znamená, že takýto rozhodcovský rozsudok nie je spôsobilým exekučným titulom (pozri napr. R 46/2012) a na jeho základe nemožno vykonať exekúciu.

24. Preskúmanie vecnej legitímácie, či už aktívnej, alebo pasívnej je imanentnou súčasťou každého súdneho konania. Súd vecnú legitímáciu skúma vždy aj bez návrhu a aj v prípade, že ju žiaden z účastníkov konania nenamieta (porovnaj rozsudok Najvyššieho súdu SR z 29.6.2010, sp. zn. 2Cdo 205/2009). Súd je povinný zisťovať, či došlo k platnému postúpeniu pohľadávky, ktorej úhrada je predmetom sporu. V tomto smere súd poukazuje na rozhodnutie Najvyššieho súdu SR z 28.1.2009 sp. zn. 1Cdo/76/2007, podľa ktorého sa aktívnou vecnou legitímáciou rozumie také hmotnoprávne postavenie, z ktorého vyplýva subjektu - žalobcovi ním uplatňované právo (nárok), respektíve mu vyplýva procesné právo si tento hmotnoprávny nárok uplatňovať. Posúdením skutkových okolností prípadu na základe žalobcom navrhnutých dôkazov súd v prvom rade konštatuje, že žalobca nepreukázal svoju vecnú aktívnu legitímáciu v konaní, nakoľko nepreukázal, že zmluvou o postúpení pohľadávok, ktorej predmetom malo byť postúpenie pohľadávky voči žalovaným sa stal skutočne jej veriteľom. Totiž v tejto zmluve nie je predmet postúpenia, t. j. pohľadávka, ktorá má byť predmetom postúpenia nezameniteľne identifikovaná a na jej identifikáciu žalobca nepriložil prílohu k zmluve osvedčujúcu postúpenie pohľadávky, z ktorej vyvodzuje právo na zaplatenie žalovanej sumy. Pokiaľ žalobca nepriložil kompletnú zmluvu o postúpení pohľadávok, z ktorej vyvodzuje svoj uplatnený nárok, nepostupoval v súlade so svojou zákonnou povinnosťou vyplývajúcou z § 132 ods. 3 CSP, podľa ktorej je náležitosťou žaloby pripojiť dôkazy, ktorých povaha to pripúšťa, okrem tých, ktoré nemôže pripojiť bez svojej viny. Keďže žalobca listinnými dôkazmi, ktoré mohol k svojej žalobe pripojiť nepreukázal, že k postúpeniu konkrétnej pohľadávky voči žalovanej skutočne došlo, nebolo možné bez ďalšieho žalobcovi nároku priznať súdnu ochranu.

25. Súd navyše preskúmal splnenie podmienok pre platné vyhlásenie predčasnej splatnosti úveru a následne sa zaoberal aj dôvodnosťou celej žaloby. Zaoberal sa teda aj platnosťou predčasnej splatnosti úveru a konštatuje, že žalobca neunesol dôkazné bremeno a nepreukázal riadne uplatnenie svojho práva podľa § 565 OZ na zaplatenie celého dlhu pre nesplnenie niektorej splátky. Záonné podmienky pre zosplatenie úveru sú upravené v § 53 ods. 9 OZ a § 565 OZ a z nich vyplýva, že v prípade, ak sa veriteľ rozhodne, že pre neuhradenie niektorej zročnej splátky spotrebiteľom využije právo požiadať spotrebiteľa o úhradu celého zostatku dlhu naraz, môže tak urobiť len ak bola táto možnosť medzi zmluvnými stranami výslovne dohodnutá, uplynula lehota 3 mesiacov od omeškania so zaplatením niektorej splátky (§ 53 ods. 9 OZ), upozornil dlžníka na možnosť využitia práva úver zosplatiť najmenej 15 dní pred využitím tohto práva (§ 53 ods. 9 OZ) a zároveň uplatní svoje právo do splatnosti splátky nasledujúcej po 3-mesačnom omeškaní s plnením splátky, pre ktorú dlh zosplatiť (§ 565 OZ v spojení s § 53 ods. 9 OZ). Lehota 3 mesiacov sa uplatňuje voči tej ktorej konkrétnej splátke, ktorú dlžník neuhradil, nie v zmysle, že dlžník nezaplatil tri splátky. Lehota 15 dní začína plynúť nasledujúci deň po tom, čo dodávateľovi vzniklo právo podľa § 565 OZ, t.j. po uplynutí troch mesiacov od omeškania dlžníka so zaplatením splátky. Účinnosť uplatnenia práva podľa § 565 OZ je teda podmienená tým, že dodávateľ v uvedenej lehote pred uplatnením tohto práva upozornil spotrebiteľa na to, že toto právo využije. Bez takého včasného upozornenia je uplatnenie neúčinné. Ustanovenie odseku 9 neupravuje lehotu, v ktorej musí dodávateľ toto uplatniť najneskôr; vyplýva to však z § 565 veta druhá OZ, podľa ktorej, žiadať zaplatenie celej splátky môže veriteľ uplatniť najneskôr do splatnosti najbližšej nasledujúcej splátky. Môže tak však urobiť až po uplynutí lehoty troch mesiacov od omeškania so zaplatením zmeškanej splátky. Oboznámením sa s písomným dôkazom – Upozornením/Výzvou na splatenie dlžnej časti úveru zo 16.1.2014 súd zistil, že v danom prípade právny predchodca žalobcu právo podľa § 565 OZ, žiadať o zaplatenie celej pohľadávky pre nesplnenie zročnej splátky, riadne zákonným postupom neuplatnil. Súd sa stotožnil s námietkou žalovanej v 1. rade, že táto písomnosť nebola žalovaným doručená, keďže ich zaslanie do dispozičnej sféry žalovaných žalobca nepreukázal a nepreukázal riadne uplatnenie svojho práva podľa § 53 ods. 9 v spojení s § 565 OZ na zaplatenie celého dlhu. Písomná výzva banky dlžníkovi je obligatórnym predpokladom pre platné zosplatenie pohľadávky. Žalobca však v danom prípade nepredložil súdu doručku, prípadne obálku s doručkou po vrátení zásielky adresátovi, ktorá by preukazovala doručenie predmetných výziev do dispozičnej sféry žalovaných. Žalobca nepreukázal splnenie podmienok, vyžadovaných zákonom pre postúpenie pohľadávky, keď nepredložil súdu žiaden dôkaz, preukazujúci doručenie výzvy v zmysle § 53 ods. 9 OZ

do sféry dispozície žalovaných. Nedodržanie zákonom stanoveného postupu znamená, že veriteľ využil právo na zosplatnenie pohľadávky v rozpore so zákonom a na takého zosplatnenie nemožno prihladať.

26. V kontexte s vyššie uvedeným právnym záverom súd preto posudzoval aj platnosť zmluvy o postúpení pohľadávok v zmysle § 17 ods. 1 zákona č. 129/2010 Z.z. v znení účinnom v čase uzavretia spomínanej zmluvy.

27. Podľa § 17 ods. 1 zákona č. 129/2010 Z.z., práva vyplývajúce zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere neprechádzajú a veriteľ ich nemôže previesť na tretiu osobu; to neplatí, ak prechádza alebo sa postupuje pohľadávka so všetkými právami s ňou spojenými a a) ide o prechod alebo postúpenie z veriteľa oprávneného poskytovať spotrebiteľský úver podľa tohto zákona alebo osobitného predpisu na veriteľa podľa § 20 ods. 1 písm. a), banku, zahraničnú banku alebo pobočku zahraničnej banky, a b) prechádza alebo postupuje sa pohľadávka po konečnom termíne splatnosti spotrebiteľského úveru alebo pohľadávka, ktorá sa stala splatnou pred termínom konečnej splatnosti spotrebiteľského úveru.

28. Podľa § 20 ods. 1 zákona č. 129/2010 Z.z., veriteľ je oprávnený ponúkať a poskytovať spotrebiteľské úvery len na základe povolenia udeleného Národnou bankou Slovenska, a to v závislosti od udeleného povolenia v tomto rozsahu: a) bez obmedzenia rozsahu poskytovania spotrebiteľských úverov podľa § 20a alebo b) v obmedzenom rozsahu poskytovania spotrebiteľských úverov podľa § 20b.

29. V danom prípade, aj keď žalobca mal povolenie od NBS na poskytovanie spotrebiteľských úver, splatnosť úveru podľa zmluvy mala nastať až 15.7.2021 a keďže súd vyhodnotil predčasné zosplatnenie úveru ako absolútne neplatný právny úkon znamená to, že v čase uzavretia zmluvy o postúpení pohľadávok nebol úver splatný a preto spomínaná zmluva o postúpení pohľadávok je v rozpore s týmto zákonným ustanovením, a teda je absolútne neplatná podľa § 39 OZ. Znamená to nedostatok vecnej aktívnej legitimácie žalobcu v tomto spore.

30. Vzhľadom na to, že súd nemal preukázanú aktívnu vecnú legitimáciu žalobcu, nepovažoval za dôvodné zaoberať sa premlčaním nároku, náležitosťami spotrebiteľskej zmluvy a prípadne neprijateľnými zmluvnými podmienkami.

31. Podľa § 255 ods. 1 CSP, súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci.

32. Podľa § 262 ods. 1 a 2 CSP, o nároku na náhradu trov konania rozhodne aj bez návrhu súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí. O výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

33. O trovách konania súd rozhodol v súlade s ust. § 255 ods. 1 CSP tak, že žalovanej v 1. rade, ktorá bola v celom rozsahu žaloby úspešná, priznal nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 %.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia na tunajší súd v dvoch písomných vyhotoveniach.

Podľa § 363 CSP, sa v odvolaní popri všeobecných náležitostiach podania (ust. § 127 ods. 1 a ods. 2 CSP) uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Podľa § 364 CSP, rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Podľa § 365 ods. 1 CSP odvolanie možno odôvodniť len tým, že a) neboli splnené procesné podmienky, b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces, c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci, e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností, f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam, g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie

prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Podľa § 365 ods. 2 CSP, odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

Podľa § 365 ods. 3 CSP, odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Podľa § 366 CSP, prostriedky procesného útoku alebo prostriedky procesnej obrany, ktoré neboli uplatnené v konaní pred súdom prvej inštancie, možno v odvolaní použiť len vtedy, ak a) sa týkajú procesných podmienok, b) sa týkajú vylúčenia sudcu alebo nesprávneho obsadenia súdu, c) má byť nimi preukázané, že v konaní došlo k vadám, ktoré mohli mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci alebo d) ich odvolateľ bez svojej viny nemohol uplatniť v konaní pred súdom prvej inštancie.

Ak žalovaný nesplní povinnosť uloženú týmto rozsudkom, môže žalobca podať návrh na vykonanie exekúcie podľa Exekučného poriadku.